Region Stockholm

25

Yttrande över remiss Reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

HSN 2022-0328

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenhet
Nils Edsmalm

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-03-03

HSN 2022-0328

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över remiss Reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Ärendebeskrivning

Förbundsfullmäktige för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg har beslutat om reviderad förbundsordning och översänt den till medlemsregionerna för godkännande. Regionledningskontoret har överlämnat den reviderade förbundsordningen till hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflygs beslutsordning med ekonomisk bilaga, 2022-02-10
Protokollsutdrag Förbundsfullmäktige, Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, 2022-02-10

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Svenskt Ambulansflyg är ett kommunalförbund vars medlemmar är Sveriges samtliga regioner. Förbundets syfte är att bedriva luftfartsverksamhet och tillhandahålla ambulansflyg för medlemmarna samt samordna och koordinera densamma. I ansvaret ingår att via egen regi eller utkontraktering sköta den operativa driften av såväl ambulansflyg som beställnings- och koordineringscentral.

Förbundet har etablerat tre beredskapsbaser vid flygplatserna i Umeå, Göteborg och Arlanda. För de fyra nordliga länen är verksamheten i full operativ drift från Umeå sedan 23 december 2021 och baserna på Landvetter och Arlanda startade under februari 2022. Förbundet har sitt kansli och säte i Umeå. Förbundet utför ambulansflyguppdrag åt Sveriges regioner enligt självkostnadsprincipen.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg antog vid bildandet 2016 den Förbundsordning som är nu gällande. Medlemmarnas partsgemensamma vilja om förbundets kompetensområde och driftsformer har sedan dess förändrats. Förbundets fullmäktige gav den 19 augusti 2021 styrelsen i uppdrag att revidera förbundsordningen.

Överväganden
Svenskt ambulansflygs tjänstepersonsledning tog under hösten 2021 med hjälp av beredningsgruppen fram ett första utkast till reviderad förbundsordning. Detta har därefter presenterats i medlemssamråd den 21 oktober och slutligen lämnats på remiss till samtliga medlemmar fram till 22 december. Baserat på 17 remissvar har svaren inarbetats i den slutliga version som regionernas tjänstepersonsledningar ställt sig bakom. Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg antog den 10 februari 2022 styrelsens förslag till förbundsordning med ekonomisk bilaga.

Yttrande
Region Stockholm har tidigare lämnat yttrande över förslag till reviderad förbundsordning och varit delaktig i beredning och beslut gällande den slutliga versionen av förbundsordningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har inga synpunkter på förslaget till reviderad förbundsordning utan föreslår att regionfullmäktige antar den reviderade förbundsordningen för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg.

Den reviderade förbundsordningen börjar gälla när den har antagits av samtliga medlemmars fullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

SVENSKT AMBULANSFLYG

Förbundsordning

Beslutad version 2

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Org. nr: 222000-3152
Datum: 2022-02-10
Dnr: KSA 133-2021

Innehållsförteckning

1 § Namn och säte 3
2 § Medlemmar 3
3 § Ändamål, uppgifter 3
4 § Organisation 3
5 § Förbundsfullmäktige 3
6 § Beslut i fullmäktige 4
7 § Arvodesbestämmelser 4
8 § Styrelse 4
9 § Revisorer 4
10 § Initiativrätt 4
11 § Kungörelser och tillkännagivanden 5
12 § Andelskapital 5
13 § Andel i tillgångar och skulder 5
14 § Kostnadstäckning 5
15 § Lån, borgen m.m. 5
16 § Styrning och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet 5
17 § Budget - årsredovisning 6
18 § Förbundskansli 6
19 § Uppsägning och utträde 6
20 § Likvidation och upplösning 7
21 § Tvister 7
22 § Bildande av förbundet 7
23 § Ändringar av förbundsordningen 7
BILAGA 1. FÖRDELNINGSMODELL 8

1 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg. Förbundet har sitt säte i Umeå.

2 § Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är regioner i Sverige enligt nedan.

Region Stockholm, Region Uppsala, Region Sörmland, Region Östergötland, Region Jönköpings län, Region Kronoberg, Region Kalmar län, Region Gotland, Region Blekinge, Region Skåne, Region Halland, Västra Götalandsregionen, Region Värmland, Region Örebro län, Region Västmanland, Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen, Region Västerbotten, Region Norrbotten.

3 § Ändamål, uppgifter

Förbundets ändamål är att bedriva luftfartsverksamhet och för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg samt samordna och koordinera densamma. I ansvaret ingår att via egen regi eller utkontraktering omhänderta den operativa driften av såväl ambulansflyg som beställnings- och koordineringscentral. Förbundet skall även i övrigt verkar för utveckling av förbundets verksamhet.

4 § Organisation

Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse, nedan kallat fullmäktige respektive styrelsen.

För styrelsen gäller det reglemente som beslutas av fullmäktige.

5 § Förbundsfullmäktige

Fullmäktige skall bestå av medlemmar i enlighet med 2 §. Varje medlem väljer en ordinarie ledamot och en ersättare som representant i fullmäktige. Ordinarie fullmäktige sammankallas minst två gånger per år.

Fullmäktige skall besluta i följande ärenden:

- mål och riktlinjer för verksamheten,
- förbundets årliga budget,
- val av ledamöter och ersättare i styrelsen,
- val av revisorer och revisorssuppleanter,
- årsredovisning och ansvarsfrihet,

Ledamöter och ersättare väljs för en mandatperiod om fyra år räknat från och med den 1 januari efter ett valår.

Fullmäktige skall vid sitt första sammanträde under mandatperioden bland sina ledamöter utse en ordförande och två vice ordförande för resten av mandatperioden.

Vid förfall av en ledamot i fullmäktige ska denne alltid ersättas av en förtroendevald från den medlem som valt ledamoten.

Fullmäktige avgör om andra än ledamöter ska ha yttranderätt vid fullmäktiges sammanträden.

6 § Beslut i fullmäktige

Beslut i fullmäktige fattas med enkel majoritet.

Beslut om kommunalförbundets budget fattas med kvalificerad majoritet som är 2/3 av antalet angivna röster.

7 § Arvodesbestämmelser

Arvoden till och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i fullmäktige och styrelsen samt till revisorerna och revisorssuppleanter ska bestämmas enligt det ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i den region där kommunalförbundet har sitt säte.

8 § Styrelse

Fullmäktige utser för samma mandattid (4 år) som för fullmäktige en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Lagen om proportionellt valsätt ska inte tillämpas vid val till styrelsen.

Styrelsen är ställföreträdare för fullmäktige i de ärenden där fullmäktige inte ska besluta enligt ovan.

Styrelsen utser firmatecknare och beslutsattestanter för kommunalförbundet.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Styrelsen utser direktör och skall med instruktion fastställa hur direktören skall leda verksamheten inom kommunalförbundet under styrelsen och fastställa direktörens övriga uppgifter.

9 § Revisorer

Kommunalförbundet ska ha två revisorer och två revisorssuppleanter för granskning av förbundets verksamhet. Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i fullmäktige.

Revisorerna ska avge revisionsberättelse till fullmäktige som beslutar om ansvarsfrihet för styrelsen.

Denna ska också lämnas till varje förbundsmedlems fullmäktige senast före april månads utgång.

10 § Initiativrätt

Ärenden i fullmäktige får väckas av:

- ledamot i fullmäktige,
- styrelsen, samt
- förbundsmedlem genom regionstyrelse eller regionfullmäktige

11 § Kungörelser och tillkännagivanden

Kommunalförbundets kungörelser, protokoll och andra tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla, samt på kommunalförbundets webbplats. Officiell anslagstavla för förbundet är den officiella anslagstavlan för den region där förbundet har sitt säte enlig 1 §.

12 § Andelskapital

Varje medlem tillskjuter en (1) svensk krona per regioninvånare som andelskapital vid kommunalförbundets bildande. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i kommunalförbundet.

13 § Andel i tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande förbundsmedlemmens andel av andelskapitalet.

Fördelningsgrunden gäller även för täckande av brist om förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

14 § Kostnadstäckning

Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Kommunalförbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter enligt kommunallagens balanskrav.

Om kommunalförbundets resultat för ett visst räkenskapsår är negativt skall det regleras av kommunalförbundet genom åtgärder under de närmast följande åren.

15 § Lån, borgen m.m.

Kommunalförbundet får inte uppta lån utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige såvida inte fråga är om kortsiktiga lån för att täcka ett tillfälligt behov.

Kommunalförbundet får inte teckna borgen, garantier eller andra ansvarsförbindelser utan godkännande av samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige.

Kommunalförbundet får inte bilda bolag, förvärva andelar i bolag, förvärva fast egendom, avyttra väsentliga tillgångar eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.

16 § Styrning och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Medlemmarna skall, för att kunna utöva sin uppsiktsplikt, ges insyn i kommunalförbundet.

Styrelsen ska fastställa en tidplan för förbundets arbete med budget, uppföljning av ekonomi och verksamhet, delårsrapporter och bokslut.

Förbundet ska inför beslut om principiella verksamhetsförändringar samråda med förbundsmedlemmarna och härutöver löpande tillställa förbundsmedlemmarna rapport om verksamhetens ekonomi och utveckling.

Styrelsen ska därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar.

Styrelsen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet.

17 § Budget - årsredovisning

Fullmäktige ska årligen fastställa en verksamhetsplan med budget för förbundet. Verksamhetsplanens budget ska innehålla mål för ekonomin och verksamheten samt en ekonomisk budget. Planperioden, den därpå följande tvåårsperioden, ska omfatta en översiktlig plan för verksamhet och ekonomi.

Förbundet ska samråda med förbundsmedlemmarna om budgetförslaget enligt plan för budgetarbete och senast två månader före fullmäktiges sammanträde. Budgeten ska fastställas senast den 30 juni före verksamhetsåret.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i kommunallagen. Tid och plats för budgetsammanträdet ska kungöras på kommunalförbundets officiella anslagstavla samt kommunalförbundets webbplats.

Fullmäktige ska varje år upprätta årsredovisning per den 31 december.

Fördelningsmodell för debitering av medlemmarna för utförda tjänster sker enligt bilaga 1. Faktiska intäkter som ska fördelas enligt fördelningsmodellen fastställs årligen i budgeten.

Fastställd budget ska publiceras på kommunalförbundets web-sida.

18 § Förbundskansli

Förbundet ska ha ett kansli med uppgift att under förbundsstyrelsen sköta förbundets administration och förbundets löpande verksamhet.

19 § Uppsägning och utträde

Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid. En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde. Medlem som önskar utträda skall göra det skriftligt i rekommenderat brev.

Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder, enligt 13 § i denna förbundsordning, som gäller det år då medlemmen utträder ut förbundet, om inte annat avtalats mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet. När en medlem utträtt ur förbundet upphör medlemmens ansvar för skulder, om inte annat överenskommits mellan den utträdande medlemmen och de kvarvarande medlemmarna.

20 § Likvidation och upplösning

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden i 19 § är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av styrelsen i egenskap av likvidator. Vid skifte av förbundets behållna tillgångar i anledning av likvidationen ska den i 11 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna tillämpas.

När förbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning eller på annat lämpligt sätt. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När styrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska styrelsen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska fogas styrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör förbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

21 § Tvister

Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar ska, om överenskommelse ej kan nås på annat sätt, slutligt avgöras vid allmän domstol.

22 § Bildande av förbundet

Förbundet är bildat när medlemmarnas fullmäktige har antagit förbundsordningen. Förbundet ansvararför verksamheten enligt förbundsordningen från den 1 januari 2016.

23 § Ändringar av förbundsordningen

Ändringar eller tillägg till förbundsordningen ska antas av fullmäktige och fastställas av medlemmarnas regionfullmäktige.

BILAGA 1. FÖRDELNINGSMODELL

Kommunalförbundet har kostnader som skall täckas av intäkter från medlemmarna. Intäkterna ska faktureras enligt följande:

- 70 % av kommunalförbundets intäkter ska faktureras per flygtimme eller annan grund
- 30 % av intäkterna ska faktureras med en särskild avgift.

Särskild avgift
En summa motsvarande 30 procent av förbundets budgeterade intäkter ska medlemmarna betala med en särskild avgift. Den särskilda avgiften fördelas per medlem med ett nyckeltal bestående av länets geografiska yta (55%) och invånarantal (45%). Föregående års invånarantal enligt SCB skall användas som underlag för invånarantal.

Den särskilda avgiften är maximerad till ett takbelopp per flygtimme. Takbeloppet per flygtimme ska framgå av budgeten och beräknas enligt följande:

- 30 % av intäktsbudgeten dividerat med antal budgeterade flygtimmar multiplicerat med 154 procent.

Om en regions beräknade kostnad överstiget takbeloppet per flygtimme ska den överskjutande delen av avgiften fördelas mellan de regioner som har en särskild avgift per flygtimme som understiger takbeloppet. Värdet av samtliga regioners överskjutande belopp fördelas på dem som har en avgift som understiger takbeloppet per flygtimme enligt följande exempel:

Region som har kostnader under takbeloppet	**Nyckeltal inv-yta**	**Kostnadsandel**
Region A	15%	15/50= 30%
Region B	25%	25/50=50%
Region C	10%	10/50=20%
Summa	**50%**	**100%**

Omfördelningen enligt ovan görs i flera steg till dess ingen region har en särskild avgift per flygtimme som överstiger takbeloppet samtidigt som någon region har en särskild avgift per flygtimme som understiger takbeloppet.

Den särskilda avgiften faktureras vid årets början till medlemmarna utifrån fjolårets volym flygtimmar per medlem.

Rörlig fakturering
Intäkterna för flygtjänster, 70 procent av förbundets intäkter, är intäkter som fördelas utifrån antalet faktiska uppdrag och flygtimmar. Tjänsterna ska prissättas i en prislista och ska framgå av förbundets budget.

Kostnaderna för flygtjänster faktureras löpande.

Andra beställda tjänster, extra avgifter som tillkommer för att genomföra ett specifikt beställt uppdrag (som öppning av flygplats och avisning av flygplan mm.), faktureras från förbundet till beställande part. Detta gäller även om uppdraget av någon anledning inte genomförs. Kostnader för särskilda vårdteam (neonatal, ECMO och IVA) faktureras ifrån den part som tillhandahåller teamet till beställande part.

§7 Beslut – Förbundsordningen revision

KSA 133-2021

Sammanfattning

Anders Sylvan föredrar arbetsprocessen med revidering av KSA Förbundsordning, vilket inleddes med beslut av förbundsfullmäktige i form av ett uppdrag till styrelsen.
Processen har innefattat ett tjänstepersonsförslag, som har hanterats av Beredningsgruppen innan det presenterades vid ägarsamråd den 21 oktober och antogs som remissversion av Förbundsfullmäktige den 25 november 2021.
Därefter har en remiss behandlats av medlemmarna, vilken avslutades den 22 december.
Förbundsstyrelsen tog ställning till en omarbetad version vid sammanträde den 11 januari.
Därefter en ytterligare runda med ekonomidirektörer, regiondirektörer och Beredningsgrupp.
Styrelsen har vid extra sammanträde den 27 januari, behandlat ytterligare tillkommande synpunkter. Styrelsen föreslår Förbundsfullmäktige att besluta om en slutlig version av KSA Förbundsordning 2022, vilken därefter ska antas av samtliga regioners fullmäktige.

Kort sammanfattning av remissvar

17 av 21 regioner inkom med svar inom utsatt tid till förbundets informationsbrevlåda. 2 regioner inkom med sent svar och 2 har avstått från att svar. Det rådde en relativt god samstämmighet i remissvaren om att sex paragrafer behövde justeras och flera regioner har samverkat om svar.

- Ändamål och uppgifter behöver förtydligas men inte detaljregleras.
- Initiativrätt för medlemmarnas styrelse/fullmäktige bör behållas
- Kostnadstäckning ska regleras inom kommunallagens balanskrav.
- Beslut om långsiktiga ekonomiska åtaganden ska överlämnas till medlemmarnas fullmäktige
- Inför beslut om principiella verksamhetsförändringar ska samråd med förbundsmedlemmarna ske.
- Budgetprocessen tidigareläggs ytterligare tre månader än förslaget.

Anders Sylvan tydliggör en korrekturmiss i 7 § där ordet landsting ska ersättas med region. Den korrigeringen ska ingå i beslutsunderlaget.

Förändringar i förhållande till ursprungsförslaget.

3 §
Begreppet ”bedriva luftfartsverksamhet” är en förutsättning för att inneha eget flygtillstånd, ”för medlemmarna” tydliggör att regionernas uppdrag är fokus, ”samordna och koordinera” innebär att hela transportens genomförande kan samordnas med andra transportslag, ”egen regi eller utkontraktering” är en förutsättning för aktuell driftsform med egna anställda, köpta tjänster och inhyrd personal, ”utveckling inom förbundets verksamhet” är en markering att utvecklingsuppdraget sträcker sig till egen verksamhet men inte till vägambulans- eller helikoptertransporter.

10 §
Förbundsmedlemmarna vill att regionernas fullmäktige och styrelse ska behålla initiativrätten.

14 §
Klausul om att underskott ska hanteras enligt kommunallagens balanskrav och regleras genom åtgärder under närmast följande år.

15 §
Kommunalförbundet ska inte uppta lån eller genomföra affärer utan samtliga medlemmars synpunkter. Ekonomidirektörerna har kompletterat med undantag för kortsiktiga lån, exempelvis checkkredit för att säkra att förbundet inte hamnar i likviditetsbekymmer.

Comfact Signature Referensnummer: 31089SE

16 §
Medlemmarna har betonat betydelsen av samråd inför beslut om principiella verksamhetsförändringar.

17 §
Tidigarelagd budgetprocess med beslut senast 30 juni före verksamhetsår.

Om förslagen till beslut, förklarar Anders Sylvan att det skulle vara en fördel att föreslagen Fördelningsmodell, bilaga 1, gäller från 1 januari 2022. Förbundets egen chefjurist tillsammans med SKRs jurister bedömer att det inte råder juridiska hinder för det.
Det är önskemål från några regioner att Fördelningsmodellen, bilaga 1, ska ha en plan för revidering separat, utan revidering av Förbundsordningen.

Beslutsunderlag
- Förbundsordning KSA Revision 3.2.1
- Förbundsordning, ursprunglig för jämförelse

Förbundsstyrelsens förslag till beslut
Att anta reviderad Förbundsordning enligt beslutsunderlag
Att reviderad Förbundsordningen med Fördelningsmodell ska gälla från 2022-01-01
Att bilaga 1, Fördelningsmodell ska gälla till 2023-12-31, under vilken tid fördelningsmodellen genomgår en fördjupad översyn

Beslut
Förbundsfullmäktige beslutar i enlighet med förslag.

Protokollsanteckningar

Marianne Utterdahl (SIV)
Region Värmland godkänner förslaget i sin helhet eftersom en god samverkan kräver kompromisser. Vi vill dock påpeka att vi fortfarande ser bekymmer med en eventuell blandmodell av egenregi och köpt verksamhet, vilket paragraf tre nu möjliggör.

Ann Molander (L)
Ann Molander (L) ställer sig bakom förslag till ny förbundsordning, en kompromiss för att skapa en god samverkan med alla medlemmar i förbundet samt att man skapat en backup-plan.

Comfact Signature Referensnummer: 31089SE